ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Төлбөрийн системийн шинэчлэл төслийн 2023 оны 10 дугаар сарын 30-ны өдрөөр дуусвар болсон хаалтын санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: СНАГ-2024/52/НА-СТА-ТХН

Цахим хуудас: www.audit.mn Улаанбаатар хот 2024 он	Санхүү-нийцлийн аудитын газрын захирал, тэргүүлэх аудитор : Ц.Наранчимэг Утас: 261665 Цахим хаяг: naranchimegts@audit.gov.mn Аудитын менежер: П.Чанцалдулам Утас: 261885 Цахим хаяг: chantsaldulamp@audit.gov.mn Аудитор: Д.Болормаа Утас: 261628 Цахим хаяг: bolormaad@audit.gov.mn Аудитыг гэрээгээр гүйцэтгэсэн: Ди Эй Би Жи Аудит ХХК-ийн захирал Н.Дэлгэрмаа Утас: 976-91910954 Цахим хаяг: dabg.audit@gmail.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
15160 Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг
Бага тойруу-3, Засгийн газрын IV байр
Утас:26-04-37, Факс:51-26-42-30
E-mail: info@audit.gov.mn

2024.02.20 № 07/241
танай ____________-ны № ____________-т

ТӨЛБӨРИЙН СИСТЕМИЙН ШИНЭЧЛЭЛ ТӨСЛИЙН ЗОХИЦУУЛАГЧ Л.БАТТӨГӨЛДӨР ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, 8.4, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Төлбөрийн системийн шинэчлэл төслийн 2023 оны 10 дугаар сарын 30-ны өдрөөр дуусвар болсон хаалтын санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Төлбөрийн системийн шинэчлэл төслийн 2023 оны 10 дугаар сарын 30-ны өдрөөр дуусвар болсон хаалтын санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Монголбанкны ерөнхийлөгчийн 2023 оны 7 дугаар сарын 03-ны өдрийн А-127 тоот тушаалаар "Төслийн хөрөнгийг хүлээн авах комисс" байгуулагдаж төслийн үйл ажиллагаанд ашиглаж байсан 108,509.5 мянган төгрөгийн тавилга, эд хогшил, компьютер тоног төхөөрөмжийг Монголбанкны Тамгын газарт 2023 оны 10 дугаар 19-ний өдөр акт үйлдэн хүлээлгэж өгсөн.

Төслийн үйл ажиллагаа дууссан тул ашиглаагүй санхүүжилтийн үлдэгдэл 207,282.9 мянган төгрөгийг Азийн хөгжлийн банканд, 50,870.5 мянган төгрөгийг Монголбанканд тус тус шилжүүлэн 2023 оны 10 дугаар сарын 26-ны өдөр төслийн харилцах данс бүрэн хаагдсанаар 2023 оны 10 дугаар сарын 30-ны өдрөөр дуусвар болсон хаалтын санхүүгийн тайланг бэлтгэсэн байна.

Аудитын гол асуудал

Төслийг хэрэгжүүлэх нийт хугацаанд буюу 2016-2023 онд 5 бүрэлдэхүүн хэсгийн 22 чиглэлд нийт 20.0 сая ам.долларыг гадаад зээлийн санхүүжилтээс авахаар төлөвлөснөөс төслийн үйл ажиллагааны нийт хэрэгжилт 100.0 хувь, санхүүжилтийн зарцуулалт 19.7 сая ам.доллар буюу 56,334,196.7 мянган төгрөг байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Байгууллагын жилийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 1 зорилтын хүрээнд 1 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөснөөс 99.3 хувийн гүйцэтгэлтэй гэж тайлагнасан байна. Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

САНХҮҮ-НИЙЦЛИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Ц.НАРАНЧИМЭГ

Хоёр. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2023 оны 10 дугаар сарын 30-нs өдрөөр дуусвар болсон хаалтын тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**29,317,739,885.70**	**-**
31	**МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ**	**3,247,534,185.98**	**-**
312	**Банкинд байгаа бэлэн мөнгө**	**3,247,534,185.98**	**-**
3122	**Гадаад валют**	**3,247,534,85.98**	**-**
31222	Монгол банк дахь харилцах	3,197,803,882.65	-
31223	Арилжааны банк дахь харилцах	49,730,303.33	-
34	**УРЬДЧИЛГАА**	**26,070,205,699.72**	**-**
34600	Урьдчилж гарсан зардал	26,070,205,699.72	-
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**18,584,715.33**	**-**
392	**Үндсэн хөрөнгө**	**18,584,715.33**	**-**
39205	Машин, тоног төхөөрөмж (компьютер)	72,898,909.96	-
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(66,844,347.43)	-
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	29,110,616.27	-
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(16,580,463.47)	-
393	**Биет бус хөрөнгө**	**-**	**-**
39301	Программ хангамж	6,500,000.00	-
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(6,500,000.00)	-
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**29,336,324,601.03**	**-**
4	**НИЙТ ӨР ТӨЛБӨРИЙН ДҮН**	**7,192,301,156.98**	**-**
41	**Богино хугацаат өр төлбөр**	**7,192,301,156.98**	**-**
41340	Хөрөнгө бэлтгэхтэй холбогдсон өглөг	7,106,254,235.34	-
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	27,772,650.00	-
41362	Хувь хүмүүст өгөх өглөг	58,274,271.64	-
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**22,144,023,444.05**	**-**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**		
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	22,144,023,444.05	-
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	18,541,625,448.65	22,144,023,444.05
51220	Тайлант үеийн үр дүн	3,602,397,995.40	(22,144,023,444.05)
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ/ӨМЧИЙН ДҮН**	**29,336,324,601.03**	**-**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2023 оны 10 дугаар сарын 30-ны өдрөөр дуусвар болсон хаалтын тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН**	**14,303,535,766.52**	**4,306,930,919.75**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**14,303,535,766.52**	**4,306,930,919.75**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	**14,303,535,766.52**	**4,306,930,919.75**
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	57,077,250.00	153,450,000.00
1200044	Гадаад эх үүсвэрээс санхүүжих	13,013,751,700.61	4,153,480,919.75
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	1,231,806,815.91	-
120009	Бусад орлого	900,000.00	-
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**1,225,537,753.96**	**299,973,549.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**1,225,537,753.96**	**299,973,549.00**
210	**Бараа, ажил үйлчилгээний зардал**	**1,225,537,753.96**	**299,973,549.00**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**346,890,000.00**	**136,400,000.00**
210101	Үндсэн цалин	346,890,000.00	136,400,000.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**43,361,250.00**	**17,050,000.00**
210201	Нийгмийн даатгалын шимтгэл	43,361,250.00	17,050,000.00
2103	**Байр ашиглалтын тогтмол зардал**	**13,716,000.00**	**-**
210304	Түрээсийн зардал	13,716,000.00	-
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**18,858,380.83**	**803,101.77**
210401	Бичиг хэрэг	3,264,954.81	127,600.00
210402	Тээвэр, шатахууны зардал	4,188,181.82	-
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	5,427,343.30	378,501.77
210404	Ном хэвлэл	2,904,071.81	-
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	3,073,829.09	297,000.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**4,307,300.00**	**-**
210702	Дотоод албан томилолт	4,307,300.00	-
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний зардал**	**257,458,240.79**	**-**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний зардал	556,363.64	-
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	45,360,000.00	-
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	210,898,295.09	-
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	643,582.06	-
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**540,946,582.34**	**145,720,447.23**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	530,934,252.14	137,240,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдлийн зардал	10,012,330.20	8,480,447.23
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН**	**13,077,998,012.56**	**4,006,957,370.75**
4	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ОРЛОГО**	**665,181,402.75**	**47,666,124.85**
145001	Гадаад валютын ханшийн зөрүүгийн олз	665,181,402.75	47,666,124.85
5	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДАЛ**	**10,140,781,419.91**	**10,140,781,419.91**
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	10,140,781,419.91	26,137,672,171.69
225009	Дамжуулан зээлдүүлэх зээл	-	50,870,499.86
225010	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал-Үндсэн хөрөнгө	-	10,104,268.10
6	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН**	**3,602,397,995.40**	**(22,144,023,444.05)**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2023 оны 10 дугаар сарын 30-ны өдрөөр дуусвар болсон хаалтын тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН**	**3,355,594,193.15**	**-**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**3,355,594,193.15**	**-**
120	**Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого**	**3,354,694,193.15**	**-**
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	43,761,250.00	-
1200044	Гадаадын эх үүсвэрээс санхүүжих	3,310,932,943.15	-
120009	Бусад орлого	900,000.00	-
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**1,087,636,339.09**	**224,284,080.17**
210	**Бараа, ажил үйлчилгээний бусад зардал**	**1,087,636,339.09**	**224,284,080.17**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**344,767,350.00**	**224,284,080.17**
210101	Үндсэн цалин	344,767,350.00	2,122,650.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**43,361,250.00**	**-**
210201	Нийгмийн даатгалын шимтгэлийн зардал	43,361,250.00	-
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**14,931,109.02**	**803,101.77**
210401	Бичиг хэрэг	3,264,954.81	127,600.00
210402	Тээвэр шатахууны зардал	2,988,181.82	-
210403	Шуудан ,холбоо, интернэтийн төлбөр	5,427,343.30	378,501.77
210404	Ном, хэвлэл	176,800.00	-
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх ахуйн эд зүйлс	3,073,829.09	297,000.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**4,307,300.00**	**-**
210702	Дотоод албан томилолт	4,307,300.00	-
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний зардал**	**179,186,241.06**	**221,358,328.40**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	-	137,000,000.00
210802	Аудит баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	22,635,000.00	25,650,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	556,363.64	240,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	152,624,023.55	58,468,328.40
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	643,582.06	-
210809	Зар сурталчилгааны зардал	2,727,271.81	-
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**505,390,389.01**	**-**
210901	Сургалт, семинарын зардал	505,390,389.01	-
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**3,927,062.00**	**-**
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, урамшуулал	3,927,062.00	-
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ**	**2,259,723,492.06**	**(224,284,080.17)**
4	**САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ**		
145001	Гадаад валютын ханшийн зөрүүгийн олз	665,181,402.75	47,860,183.60
232001	Гадаад төслийн зээлээс санхүүжүүлэх	4,194,118,355.58	3,071,110,289.41
5	**САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ**	**(3,528,936,952.83)**	**(3,023,250,105.81)**
6	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ**	**(1,269,213,460.77)**	**(3,247,534,185.98)**
7	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**	**4,516,747,646.75**	**3,247,534,185.98**
8	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	**3,247,534,185.98**	**-**

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2023 оны 10 дугаар сарын 30-ны өдрөөр дуусвар болсон хаалтын тайлан

/төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Хуримтлагдсан үр дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
2021 оны 12-р сарын 31-ээрх үлдэгдэл	**18,541,625,448.65**	**18,541,625,448.65**
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт		-
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	**18,541,625,448.65**	**18,541,625,448.65**
Тайлант үеийн үр дүн	3,602,397,995.40	3,602,397,995.40
2022 оны 12-р сарын 31-ээрх үлдэгдэл	**22,144,023,444.05**	**22,144,023,444.05**
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт		**-**
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	**22,144,023,444.05**	**22,144,023,444.05**
Тайлант үеийн үр дүн	(22,144,023,444.05)	(22,144,023,444.05)
2023 оны 10-р сарын 30-аарх үлдэгдэл	**-**	**-**

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2023 оны 10 дугаар сарын 30-ны өдрөөр дуусвар болсон хаалтын тайлан

/төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	**7,448,900,000.00**	**7,398,004,789.48**	**50,895,210.52**	**99.3**
ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	**7,448,900,000.00**	**7,398,004,789.48**	**50,895,210.52**	**99.3**
Гадаадын төслийн зээлээс санхүүжих зээл	7,448,900,000.00	7,398,004,789.48	50,895,210.52	99.3
ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	**7,448,900,000.00**	**4,360,763,917.17**	**3,088,136,082.83**	**57.8**
ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	**7,448,900,000.00**	**4,360,763,917.17**	**3,088,136,082.83**	**57.8**
Гадаадын эх үүсвэрээс санхүүжих	7,448,900,000.00	4,360,763,917.17	3,088,136,082.83	55.8
Тохируулсан орлогын дүн		(210,293,313.67)		
Мөнгө түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		3,247,534,185.98		
Мөнгө түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		-		
Төсвийн бусад мэдээлэл				
Байгууллагын тоо	1	1		100.0
Ажиллагсдын тоо	7	3		42.9
Удирдах ажилтан	1	1		100.0
Гүйцэтгэх ажилтан	6	2		33.3

Гурав. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр						
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй	Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
А	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	ТШЗ								
2	Төсөл, хөтөлбөр	1	1			1			
3	ЗГТС								
4	ТТЗ								
5	ТЕЗ								
НИЙТ		**1**	**1**			**1**			